

Sygn. akt II CSK 474/16

POSTANOWIENIE

Dnia 24 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie z powództwa M. Spółki Akcyjnej z siedzibą w [...] przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Szpitalowi Klinicznemu [...]
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 stycznia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 16 marca 2016 r., sygn. akt I ACa .../16,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 i 3 k.p.c.

W judykaturze Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd, iż wskazanie przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nakłada na skarżącego obowiązek przedstawienia zagadnienia o charakterze abstrakcyjnym wraz z argumentami prowadzącymi do rozbieżnych ocen prawnych, wykazania, że nie zostało ono rozstrzygnięte w dotychczasowym orzecznictwie, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia tej konkretnej sprawy, ale także innych podobnych spraw, przyczyniając się do rozwoju prawa (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151). Natomiast oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Nie istnieje przy tym potrzeba wykładni

przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2015 r., I PK 4/15, niepubl., z dnia 23 kwietnia 2015 r., I CSK 691/14, niepubl.).

Zdaniem skarżącej w niniejszej sprawie występuje istotne zagadnienie prawne w postaci konieczności odpowiedzi na pytanie: „Czy gwarant, zwalniając się z obowiązku naprawienia szkody i spełniając przyrzeczone świadczenie w rozumieniu art. 391 zdanie 2 k.c., staje się zgodnie z art. 405 k.c., wobec pozwanego zubożonym do wysokości spełnionego przyrzeczonego świadczenia? Ponadto w przekonaniu skarżącej wykładni wymagają przepisy prawne, budzące poważne wątpliwości i wywołujące rozbieżności w orzecznictwie tj. „art. 405 k.c. co do tego czy dopuszczalne jest rozszerzenie jego zastosowania do sytuacji spłaty długu odszkodowawczego - w rozumieniu art. 391 k.c.”.

Zagadnienia prawne i sygnalizowane wątpliwości interpretacyjne sformułowane przez skarżącą nie spełniają wyżej sprecyzowanych w judykaturze Sądu Najwyższego wymagań. Przede wszystkim nie pozostają w związku z rozstrzygnięciem sprawy, w której wniesiono skargę. Rzecz w tym, iż skarżąca w toku postępowania nie sformułowała roszczeń wobec pozwanego na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu (art. 405 k.c.) i nie wskazała wszystkich faktów składających się na istotę roszczenia kondycyjnego, co wyklucza potrzebę rozważania, w okolicznościach niniejszej sprawy, czy tego typu roszczenie mogłoby zostać uwzględnione w oparciu o przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu. Ponadto w judykaturze Sądu Najwyższego wyrażone już zostało stanowisko, że jeżeli w wyniku działania powoda na podstawie umowy gwarancji doszło w sensie obiektywnym do zmniejszenia pasywów pozwanego Szpitala wobec wierzyciela, który został zaspokojony przez powoda w zakresie wymagalnych należności wynikających z umowy łączącej wierzyciela z pozwanym Szpitalem, to powód może dochodzić stosownych roszczeń przeciwko pozwanemu Szpitalowi jedynie na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu, do czego jednak niezbędne było sformułowanie

stosownego żądania i wskazanie wszystkich faktów składających się na podstawę roszczenia kondykcyjnego (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2016 r., II CSK 185/15, niepubl. i z dnia 6 maja 2016 r., I CSK 371/15, niepubl.). Jedno z tych orzeczeń zapadło w niniejszej sprawie na skutek skargi kasacyjnej pozwanego Szpitala (k. 509-511). W motywach tego rozstrzygnięcia nie tylko znajduje się odpowiedź na zagadnienie prawne i wątpliwości na tle wykładni przepisów prawa prezentowane przez skarżącą we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, ale wyraźne stwierdzenie, iż skarżąca nie sformułowała żądania z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia i nie wskazała faktów składających się na podstawę roszczenia kondykcyjnego (k. 511 *verte*). Pogląd ten podzielił Sąd Apelacyjny ponownie rozpoznający sprawę, prezentując dodatkową motywację swojego stanowiska (k. 552). Wprawdzie w uzasadnieniu skargi znajduje się stwierdzenie, iż powódka w toku całego postępowania konsekwentnie wskazywała na art. 405 k.c. jako podstawę swojego żądania, nie znajduje ono jednak żadnego potwierdzenia w aktach sprawy. Jedynie w piśmie procesowym z dnia 14 sierpnia 2013 r. skarżąca wskazywała na różne możliwe podstawy dochodzenia roszczeń w stanie faktycznym sprawy i podawała, jako możliwą podstawę - według poglądów doktryny - bezpodstawne wzbogacenie, co trudno uznać za wyartykułowanie konkretnego żądania z tego tytułu. Natomiast odwoływanie się do pism składanych w toku postępowania apelacyjnego i kasacyjnego nie uwzględnia regulacji art. 383 k.p.c.

Z kolei przesłanka z art. 393⁹ § 3 k.p.c. nie została w żaden sposób uzasadniona, a Sąd Najwyższy nie znalazł okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

Z przytoczonych względów, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), o kosztach postępowania kasacyjnego orzekając na podstawie art. 98 § 1 i 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).

jw

kc